

Zorg voor ouderen: een geïntegreerde aanpak

Dinsdag 17 juni 2008
CC De Kruisboog
in Tienen

Dementie is een aandoening die niet alleen het mens-zijn van de persoon die er aan lijdt tot in zijn diepste vezels aantast, maar ook een enorme impact heeft op zijn ganse familiaal systeem.

Het doel van deze studiedag is enerzijds een beter inzicht te krijgen in de aandoening dementie en anderzijds na te denken over hoe deze nieuwe inzichten ons kunnen helpen om onze zorg voor personen met een dementie én hun familieleden te verbeteren. Beter begrijpen om beter te kunnen zorgen, dus...

Voormiddag: lezingen

- 09.00 Onthaal
- 09.30 Prof. dr. Barry Reisberg (USA) (*)
- 12.00 Prof. dr. Frans Verhey (NL) (*)

(*) simultaan vertaling Engels-Nederlands wordt voorzien

- 13.00 Lunch

Namiddag: lezingen en toneel

- 14.00 Dr. Dirk Liessens
Dr. An Haekens
- 15.00 Toneel
- 16.30 Napraten met een drankje

Met dank aan

U vindt alle informatie over ons VTO-aanbod op www.alexiantienen.be of www.kamillus.be

BROEDERS ALEXIANEN
Psychiatrische kliniek Tienen

Universitair
Psychiatrisch Centrum
SINT-KAMILLUS
Bierbeek

Psychiatrische Kliniek
Broeders Alexianen
Liefdestraat 10 - 3300 Tienen
tel 016/80.75.11
fax 016/82.13.08
e-mail: vormingtienen@fracarita.org
www.alexiantienen.be

Universitair
Psychiatrisch Centrum
Sint-Kamillus
Krijkelberg 1 - 3360 Bierbeek
tel 016/45.26.11
fax 016/46.30.79
e-mail: vorming.kamillus@fracarita.org
www.kamillus.be

I.s.m. Vormingscentrum
Guislain vzw
Jozef Guislainstraat 43
9000 Gent

Voormiddag

Retrogenesis: Life's Mirror: New Ways of understanding and Treating Alzheimer's Disease.

door Prof. dr. Barry Reisberg (USA)

In the early 1980s Dr. Reisberg began describing, in many cases for the first time, the precise clinical course of Alzheimer's, which was then largely uncharted territory. His observations ultimately yielded several assessment scales of the stages and symptoms of the disease, the most common form of dementia affecting people over age 65. Over time these scales made it possible for clinicians to identify the specific developmental ages of Alzheimer's patients and to assess their health-care needs.

Based on their careful observations, Dr. Reisberg and his colleagues established that the stages of Alzheimer's mimic regression toward infancy: patients lose the ability to hold a job, handle finances, choose clothes, dress and bath, control their bladder and bowels, and speak — reversing the order in which those skills were acquired as a child. Dr. Reisberg has coined the term “retrogenesis” to describe the characteristic decline of Alzheimer's patients. He continues to refine his observations of mental and behavioral symptoms, even among normally aging people experiencing occasional forgetfulness, in order to obtain better prognostic markers for the disease.

Today, Dr. Reisberg's scales, along with clinical descriptions of the progression of Alzheimer's, are widely used as pivotal measures in determining the efficacy of Alzheimer's disease treatments.

A native New Yorker, Dr. Reisberg received his undergraduate training at the Brooklyn College of the City University of New York (1964-1968). He then completed a Japan Society Fellowship at Sophia University in Tokyo, before completing his medical studies at New York Medical College in 1972. Dr. Reisberg's internship and psychiatry training were at New York's Metropolitan Hospital (1972-1975), with a period of training at the Middlesex Hospital of the University of London. Subsequently, Dr. Reisberg joined the faculty of New York Medical College, where he embarked upon his research career. He joined the faculty of New York University School of Medicine in 1978.

Dr. Reisberg has served as President of the International Psychogeriatric Association (1997-99). He has also served on the Board of Directors of the American Aging Association, and as a board member and officer of the American Association for Geriatric Psychiatry. He served on the Medical and Scientific Advisory Board of the U.S. Alzheimer's Association and now serves on the Medical and Scientific Advisory Panel of Alzheimer's Disease International. A member of the editorial boards of seven medical and scientific journals, Dr. Reisberg is the author of the book *A Guide to Alzheimer's Disease* and editor of the textbook *Alzheimer's Disease*. He has directed research supported by the National Institutes of Health (NIH) for more than 20 years, and has been awarded six U.S. patents for his discoveries. Prof. dr. Reisberg is professor of psychiatry at New York University School of Medicine and serves as Clinical Director of the New York University School of Medicine's Aging and Dementia Research Center and is also Director of the Fisher Alzheimer's Disease Education and Resources Program.

An integrated approach to the diagnosis dementia: costs and benefits.

door Prof. dr. Frans Verhey (NL)

The proportion of elderly in the total population is growing fast. The increasing number of older adults who are diagnosed with dementia has far-reaching implications for health service delivery and expenditures. An integrated multidisciplinary approach to diagnosing and managing dementia is generally recommended.

Prof. Verhey will comment on the 'MEDICIE' study (Maastricht Evaluation of a Diagnostic Intervention for Cognitively Impaired Elderly). The MEDICIE study is a randomised controlled trial endeavoured to investigate the effectiveness and cost-effectiveness of an integrated multidisciplinary Diagnostic Observation Centre for PsychoGeriatric patients (DOC-PG) compared with usual care.

Health-related quality of life (HRQoL) of the patient was the primary outcome to evaluate the effectiveness of DOC-PG changes in VAS scores of the EQ-5D over the course of one year was the primary outcome variable. A group difference of 10 % or more on the VAS was considered a clinical relevant difference. Alongside the randomized controlled trial, an economic evaluation was carried out, comparing the costs and consequences of DOC-PG with usual care. The economic evaluation was conducted from a societal perspective according to (inter)national guidelines. Subanalyses will be conducted to gain insight in the contribution of neuropsychiatric symptoms to the cost of dementia care.

The results show that an integrated multidisciplinary approach to diagnosing and managing dementia by DOC-PG is more effective than usual care in terms of Quality of Life. Furthermore, DOC-PG is a cost-effective alternative to usual care.

Frans Verhey is professor psychogeriatrics and neuropsychiatry at the 'Maastricht University Medical Center'. He is head of the out-patient memory clinic and is responsible for the clinical research studies on dementia. Examples of research themes are biomarkers and early diagnosis, risk factors for behavioral disturbances in dementia, evaluation of facilities for people with dementia.

Namiddag

Belevingsgericht omgaan met personen met een dementie.

door dr. Dirk Liessens

De omgang met mensen met een dementie vraagt specifieke kennis en ervaring. Sedert enkele jaren wordt hierbij veel aandacht aan het welzijn van de demente persoon geschonken. De benadering vanuit de beleving van dementerenden lijkt hiervoor een ideaal model. Kennis van de impact en de weerslag van neurocognitieve deficits moet gecombineerd worden met kennis over de waarden en de normen van de persoon. De levensgeschiedenis van de betrokkene geeft aanwijzingen voor de juiste benadering. De rouw om het verlies van de mogelijkheden en de verandering binnen de verschillende relaties samen met de veranderde realiteitsinschatting, bepalen het gedrag. In de voordracht wordt vooral ingegaan op de praktische toepasbaarheid in de dagdagelijkse praktijk.

Dirk Liessens is als psychiater verbonden aan het U.P.C. St.-Kamillus te Bierbeek. Hij is er werkzaam binnen de doelgroepen ouderenpsychiatrie en psycho-organische psychiatrie, met aansluitend poliklinisch werk. Daarbuiten is hij coördinerend arts binnen het beschermd wonen, werkzaam in een ambulantly centrum voor mensen met NAH te Buggenhout en consulent in het WZC De Wingerd en het Dijlehof te Leuven. Hij is tevens gedrags- en cognitief therapeut.

En wat met de familie?

door dr. An Haekens

Wanneer een partner of ouder lijdt aan een dementiesyndroom, heeft dit een enorme impact op het ganse familiaal systeem. In deze bijdrage staan we stil bij de verschillende aspecten van dit gebeuren: het (rouw)proces dat de familie door moet, de verandering (en zelfs 'omkering') in de relaties, de impact van verschillende omgangsstijlen op de persoon die lijdt aan dementie maar we gaan ook op zoek naar krachtbronnen. We bespreken tevens hoe we ons als hulpverlener hier het best in kunnen opstellen.

An Haekens is als psychiater verbonden aan de afdeling ouderenpsychiatrie van de P.K. Broeders Alexianen, Tienen alsook aan het CGGZ Vlaams-Brabant Oost (Tienen) en het Neurologiecentrum te Leuven. Daarnaast is zij docente aan de KHLeuven, departement Verpleegkunde en Verloskunde.

Toneel "Herfsthoofd"

Herfsthoofd geeft de thuissituatie van een persoon met dementie en zijn omgeving weer. Met het stuk 'Herfsthoofd' richt Splinter zich naar iedereen die met dementie te maken heeft of er meer over wenst te vernemen.

Dementie is een ziekte die heel ingrijpende gevolgen kan hebben, zowel voor de patiënt als voor zijn omgeving. Veranderingen in het gedrag en het moeilijk of niet meer met elkaar kunnen communiceren, zijn zware dobbers voor de familie. Dit toneelstuk toont hoe een familie geconfronteerd wordt met een zieke vader, maar toch met de nodige thuiszorgdiensten hem probeert zo lang mogelijk thuis te houden. Met het stuk 'Herfsthoofd' richt Splinter zich naar iedereen die met dementie te maken heeft of er meer over wenst te vernemen: senioren, studenten en hulpverleners uit de verzorgingssector, maar ook studenten van het middelbaar onderwijs. In de uitvoering van het stuk zijn er met opzet foutieve uitspraken en beelden geplaatst om discussie los te weken tijdens de nabespreking.

Theater Splinter is een reizend semi-professioneel toneelgezelschap uit Hasselt dat voornamelijk vormingstheater brengt. Het doel van het toneelstuk 'Herfsthoofd' is het taboe rond dementie doorbreken. Deze toneelproductie kwam tot stand in samenspraak met Expertisecentrum Dementie Limburg, Listel en kreeg de steun van het ministerie van de Vlaamse gemeenschap.

Praktisch

Inschrijven vóór 10 juni 2008

Inschrijven via de website is verplicht en is pas definitief na betaling op rekening nr. 734-3951513-33 van de Psychiatrische Kliniek Broeders Alexianen, Liefdestraat 10, 3300 Tienen, met vermelding "Studiedag Dementie 17/06/08" + naam van de deelnemer.

Mogelijke formules:

- € 55,00 voor een volledige dag (maaltijd inbegrepen)
- € 20,00 voor studenten en GSO's (volledige dag, maaltijd inbegrepen)
- € 45,00 voor de voormiddag (maaltijd inbegrepen)
- € 20,00 voor de namiddag (zonder maaltijd)

Accreditering is aangevraagd

Organisatie

Dr. An Haekens, afdeling ouderenpsychiatrie Tienen
Dr. Dirk Liessens, afdeling ouderenpsychiatrie Bierbeek
Ann Roekens, Jill Hermans, Nico Deblaere, Liesbeth Delsiene

Wegbeschrijving

Cultureel Centrum "De Kruisboog" is gemakkelijk bereikbaar via het openbaar vervoer. Volg de donkergroene lijn vanaf het station (enkel te voet).

